

ІНСТРУМЕНТАРІЙ І СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Болдовська К.П., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

За сучасних умов високого рівня податкового навантаження можливості стабільного функціонування підприємства багато в чому визначаються розробкою і провадженням обґрунтованої податкової політики, одним із ключових напрямів формування якої є податкове планування. При цьому як науковцями, так і практиками стверджується про доцільність неперервного його здійснення, незалежно від стадії життєвого циклу підприємства – реєстрації, розвитку, процвітання чи занепаду (банкрутства, ліквідації).

Так, використання методів та інструментів податкового планування дає змогу контролювати виконання податкових зобов'язань суб'єктів господарювання, підвищити ефективність податкового менеджменту та зменшити податкове навантаження.

Ефективність податкового планування значним чином залежить від методів, які в ньому використовують. При цьому підбір методів податкового планування здійснюють залежно від особливостей діяльності підприємства, а їх реалізація здійснюється через використання інструментів та схем податкового планування.

Так, окремо виділяють методи стратегічного і поточного податкового планування. Як основні методи стратегічного податкового планування можна назвати: вибір місця реєстрації підприємства, його територіального розташування, юрисдикції, організаційно-правової форми та видів діяльності, визначення часток і складу засновників, формування внутрішньої організаційної структури фірми. Серед методів поточного податкового планування найпоши-

ренішими є вибір облікової політики фірми, форм оплати праці працівників, врахування стратегії і тактики під час укладання господарських договорів, планування податкових платежів, безпосереднє застосування схем з оптимізації податкових платежів тощо.

Інструментами податкового планування є засоби реалізації концепції податкового планування, до них відносять: вибір видів діяльності, вибір видів продукції, вибір системи оподаткування, вибір спеціальних режимів оподаткування, перенесення об'єкта оподаткування, зміну терміну сплати податкових платежів, розподіл відносин, списання запасів, амортизаційні відрахування, розподіл транспортно-заготівельних витрат, формування резервів, зміну структури капіталу, зміну складових структури капіталу тощо.

Застосування методів податкового планування на підприємстві повинне спиратись на відповідну систему забезпечення, яка містить такі складові:

- інформаційне забезпечення – досконале знання і належне розуміння податкового законодавства;
- методичне забезпечення – послідовне й узгоджене використання різних методів податкового планування, що мають бути розроблені тільки для конкретного платника податків з урахуванням особливостей його діяльності;
- організаційне забезпечення – оптимізація чи мінімізація податкових платежів.

Таким чином, сучасним підходом до оптимізації податкових платежів підприємства є податкове планування, при цьому ефективність останнього значно залежить від обраних методів його здійснення.